

ШЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЗУР ФЕДОРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ

I СЕССИЯ

КАРАР № 2

Победа посёлогы

«20» май 2019 ел

Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
«Зур Федоровка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр проекты турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законның 17 маддәсенң 1 пунктының 1 аспункты һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 35 маддәсенң 1 пунктының 1 аспункты нигезендә

Зур Федоровка авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителүче үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын беренче укылышта кабул итәргә (Кушымта 1).
2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын махсус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә.
3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертгән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча түбәндәге составта эшче төркем төзәргә:
  - 1) Максимова Татьяна Андреевна- эшче төркем житәкчесе;
  - 2) Канищев Сергей Александрович- эшче төркем әгъзасы;
  - 3) Ломанова Эльвира Габделәхәт кызы- эшче төркем әгъзасы.
4. Зур Федоровка авыл жирлеге Советы депутатларының әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча тәкъдимнәре 2019 елның 19 маена кадәр эшче төркемгә кертелә дип билгеләргә.

5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмэләр буенча гражданнар тәкъдимнәре язма рәвештә авторның исем-фамилиясен, туган елын, адресын күрсәтеп, эшче төркемгә түбәндәге адрес буенча жиберелә: Бөгелмә районы, Победа посёлогы, Пушкин урамы, 21 йорт, Зур Федоровка авыл жирлеге Советы башлыгы Максимова Татьяна Андреевнага.

6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кергү проекты буенча гавами тыңлауларны 2019 елның ..... маенда 14.00 сәгатәтә түбәндәге адрес буенча билгеләргә: Бөгелмә районы, Победа посёлогы, Пушкин урамы, 23 йорт (Авил мәданият йорты).

7. Гавами тыңлауларны Зур Федоровка авыл жирлеге Советының 2019 елның 20 маенда булып узган XLIX сессиясенә №4 карары белән расланган «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турында» Нигезләмәсе һәм гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе нигезендә үткәргә (2нче һәм 3нче кушымталар).

8. Эшче төркемгә «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелгән Зур Федоровка авыл жирлеге Советы депутатлары төзәтмәләрен һәм гражданнарның тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, Уставны эшләп бетерергә һәм аны 2019 елның 20 июненә кадәр Зур Федоровка авыл жирлеге Советы каравына кертергә.

9. Әлеге карарның үтәлешенә контрольлек итүне үз өстемдә калдырам.

**«Зур Федоровка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Maximova

Т.А.Максимова

Татарстан Республикасы
 Бөгелмә муниципаль районы
 Зур Федоровка авыл жирлеге
 Советының I сессиясенен
 №2 карарына
 «20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының
 «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
 Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмэләр проекты**

Гамәл дәге редак ция	Яңа редакция
7маддә. Жирлекнен жирле әһәмияттәге мәсьәләләре	
1 бүлек нең 9 пунк ты: «9) Жирл ек терри тория сен төзек ләнде рү кагый дәләр ен расла у, аларн ың үтәле шен контр ольдә тоту, күрсә телгә н кагый дәләр нигез ендә жирл ек	1 бүлекнең 9 пунктының яңа басмада баян итәргә: «9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә Жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук Жирлек чикләрендә урнашкан махсус саклана торган табигать территорияләре урманнарын, урманнарны куллануны, саклауны, яклауны, торгызуны оештыру» (29.12.2017 №463-ФЗ Федераль закон)

терри тория сен төзек лөнде рүне оешт ыру	
	<p><i>Түбәндәге басмадагыяңа 2-6 бүлекләр белән тулыландырырга:</i></p> <p>«2. Жирлекнең жирлеү идарә органнары Бөгелмә муниципаль районы жирлеү идарә органнары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджет таратransфертларисәбенә, үзвәкаләтләрнең берөлешенгам әлгә ашыру турындакиләшүләр төзәргә хокуклы.</p> <p>3. Аерымдәүләт вәкаләтләрнең Жирлеү идарә органнарына бирү федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла. Жирлек жирлеү идарә органнары федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән типтә, бу максатларга бүлелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары циклендә, бирелгән дәү ләт вәкаләтләрнең гамәлгә ашырган өчен җаваплы. Тапшырылган вәкаләтләрнең гамәлгә ашыру дәүләт контролендә тора. Аерымдәүләт вәкаләтләрнең Жирлеү идарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны контроль дәтоту шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.</p> <p>Зур Федоровка авыл жирлегенә Советы үз вәкаләтләрнең циклендә үзләрнең тапшырылган аерымдәүләт вәкаләтләрнең гамәлгә ашыру өч ен Жирлек жирлеү идарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чарал арыннан өстәмә фәйдәләнү очракларының һәм тәртибен билгеләргә хокуклы.</p> <p>4. Зур Федоровка авыл жирлегенә бюджетын төзү һәм аны үтәләшә турнында хисап төзү вәк чаләтләрнең тапшыру турында Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының финанс органы белән киләшү төзәргә хокуклы.</p> <p>5. Зур Федоровка авыл жирлегенә башкарма комитеты Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән Жирлек бюджетының касса үтәләшә буенча вәкаләтләрнең тапшыру турындакиләшү төзәргә хокуклы.</p> <p>6. Авыл жирлегенә жирлеү идарә органнары, Зур Федоровка авыл жирлегенә Советы тарафыннан өлегә вәкаләтләрнең гамәлгә ашыруда катнашу хокукының гамәлгә ашыру турында Кар ар кабул ителгән очракта, федераль законда билгеләнгән типтә үзләрнең тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрнең гамәлгә ашыруда катнашалар.»</p>
<p align="center">8 маддә. Жирлек жирле үзидарә органнарының Жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән сорауларын хәл итүгә хокуклары</p>	
1 бүлек нең 12нче пунк ты: «12) Жирл ек	<p><i>1 бүлекнең 12нче пунктын түбәндәге басмада бәян итәргә:</i></p> <p>«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарга мөнәсәбәттә эшчәнлекне гамәлгә ашыру;» (27.12.2018 N 498-ФЗ Федераль закон)</p>

терри
тория
сендә
яшәү
че
хужа
сыз
хайва
нна
рны
ы
тоту
һәм
карап
тоту
буенч
а
чарал
арны
торм
ышка
ашыр
у;»

19мәддә. Территориаль ижтимагый үзидарә

3 бүлек:
«3.
Террито
риаль
ижтима
гый
үзидарә
гамәлгә
ашыры
ла
торган
террито
рия
чикләре
,
Жирлек
Советы
тарафы
ннан,
әлеге
террито
риядә
яшәүче
халык
тәкъди
ме
буенча
билгелә
нә.»

3 бүлекне яңа редакциядә бәян итәргә:
«3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча, Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

Түбәндәге басмада яңа 4.1 пункты белән тулыландырырга:

«4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән вакыттан алып, тиешле жирлекләрнең, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы булып санала. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

22маддә. Гавамитыңлаулар

22 маддә. Гавами тыңлаулар, фикер алышулар

(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

10
бүлек:
«10.
Халык
тыңлаула
рын
оештыру
һәм
үткәрү
тәртибе
Жирлек
Советы
тарафын
нан
расланга
н халык
тыңлаула
ры
турындаг
ы
Нигезләм
ә белән
билгелән
ә.»

10 бүлекне яңа басмада баян итәргә:

«10. Әлеге маддәнең 3нче өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе «Зур Федоровка авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән үз вакытында танышуны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларда катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнешен дә кертеп, тыңлаулар нәтижәләрен халыкка игълан итүне (бастырып чыгаруны) күздә тотарга тиеш.»

(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

53маддә. Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре

2
бүлек
нең
12
пунк
ты:
«12)
Жирл
ек

2 бүлекнең 12 пункттын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормашка ашыру;»

(27.12.2018 №498-ФЗ Федераль закон)

терри
тория
сендэ
яшэу
че
хужа
сыз
хайва
ннарн
ы
тоту
һәм
карап
тоту
буенч
а
чарал
арны
торм
ышка
ашыр
у;»

73 маддә. Муниципаль хокукый актларны халыкка игълан итү (бастырып чыгару) һәм аларның үз көченә керү тәртибе

3 бүлекне түбәндәге эчтәлекле яңа абзац белән тулыландырырга:

«Муниципаль хокукый актларны, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләрне халыкка игълан итү (бастырып чыгару) тәртибе Жирлек Уставы белән билгеләнә һәм федераль закон белән чикләнә торган муниципаль хокукый актлардан яки аерым нигезләмәләрдән тыш, танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.»

(18.04.2018 №83-ФЗ Федераль закон)

Кушымта 2
Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Зур Федоровка авыл жирлегене
Советиның I сессиясенен
№ 2 карарына
«20» май 2019 ел

**ИЧЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЗУР ФЕДОРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

I СЕССИЯ

КАРАР № 1

Победа посёлогы

«20» май 2019 ел

**«Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
«Зур Федоровка авыл жирлегене»
муниципаль берәмлегендә
гавамның тыңлаулар оештыру һәм үткәрү
тәртібеге турында» Нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән №131-ФЗ Федераль законның 28 маддәсе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлегене» муниципаль берәмлеге Уставының 22 маддәсе нигезендә һәм «Зур Федоровка авыл жирлегене» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу хокукларын тәмин итү максатларында

Зур Федоровка авыл жирлегене Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Зур Федоровка авыл жирлегене» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртібе турында» Нигезләмәне расларга (Кушымта 1).
2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлегене» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртібе турында» Зур Федоровка авыл жирлегене

Советының 2011 елның 5 сентябрдә булып узган XX сессиясендә кабул ителгән 2нче карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны жирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә һәм «Интернет» челтәрендә – Бөгелмә муниципаль районының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешенә контрольлек итүне үз өстемдә калдырам.

«Зур Федоровка авыл жирлегә»

муниципаль берәмлеге башлыгы **Т.А.Максимова** *М.М.*

Кушымта 1
Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Зур Федоровка авыл жирлеге
Советының I сессиясенен
№1 карарына
«20» май 2019 ел

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ЗУР ФЕДОРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели (алга таба-ачык тыңлаулар).

1.2. Ачык тыңлаулар Зур Федоровка авыл жирлеге Советы, Зур Федоровка авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турындагы хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен үткәрелә.

1.3. Гражданнар тыңлауларны үткәрү инициативасын инициатив төркем аша гамәлгә ашыра, ул жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукына ия «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы арасыннан формалаша.

2. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ

2.1. Халык алдында тыңлаулар халык, Зур Федоровка авыл жирлеге Советы, Зур Федоровка авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Зур Федоровка авыл жирлеге Советы яки халык инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар Зур Федоровка авыл жирлеге Советы тарафыннан, ә Зур Федоровка авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелүчесе - Зур Федоровка авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2.2. Халык тыңлауларына чыгарга тиеш:

1) «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү муниципаль хокукий акты проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик Уставта беркетелгән жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору турында мәсьәләләр»;

4) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты.

2.3. Гавами тыңлаулар үткөрү турындагы карар, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә, тиешле орган яисә муниципаль берәмлекнең вазыйфай заты тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты каралганчыга кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

2.4. Гавами тыңлаулар үткөрү турындагы карар, гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләрне күрсәтеп, муниципаль берәмлек Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар уздыру урынын һәм вакытын күрсәтеп, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылып чыгарылырга тиеш.

2.5. Устав проекты, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Зур Федоровка авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән әлеге Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, күрсәтелгән муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның фикер алышуында гражданның катнашу тәртибен рәсми игълан итәргә тиеш (2нче Кушымта).

2.6. Зур Федоровка авыл жирлеге Советының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карарында күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлаулар темасы;
- 2) ачык тыңлауларны үткөрү датасы, вакыты, урыны;
- 3) ачык тыңлауларны үткөрү буенча махсус төзелгән комиссия яки эш төркеме составы.

3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәру «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан (алга таба - ачык тыңлауларны оештыручы) гамәлгә ашырыла.

3.2. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәру процессын ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

- ачык тыңлауларда катнашучыларның башлангыч составын билгели;
- чыгышлар эзерләргә кирәк булган мәсьәләләр исемлеген билгели;
- ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча докладчыларның башлангыч составын билгели;
- ачык тыңлаулар үткәру регламентын билгели;
- халык алдында тыңлаулар өчен чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәرمәләр һәм тәкъдимнәр жыюны гамәлгә ашыра;
- ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча кирәкле белешмә материаллар, йомгаклау документлары проектларын эзерли;
- ачык тыңлаулар беркетмәсен алып баруны тәэмин итә;
- ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча тәкъдимнәр эзерләүне оештыра;
- ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмәне халыкка житкерүне тәэмин итә.

3.3. «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы ачык тыңлаулар үткәру турындагы карар игълан ителгән көннән алып, аларны үткәру көненә кадәр, Зур Федоровка авыл жирлеге башлыгына ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына чыгарыла торган төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Зур Федоровка авыл жирлеге Башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәرمәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, мәгълүмат итеп, халык тыңлауларында катнашучыларга житкерелә.

4. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРДА КАТНАШУЧЫЛАР

4.1. Гавами тыңлауларда катнашырга чакырыла ала:

- депутатлар;
- дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;
- эшчәнлекләре фикер алышына торган тема белән бәйле булган оешма, предприятие, учреждение житәкчеләре яки вәкилләре;
- экспертлар;
- сәяси партияләрнең төбәк һәм жирле бүлекләре, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- массакуләм мәгълүмат чаралары;
- «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче гражданныр.

4.2. Халык тыңлауларында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән, халык тыңлауларын оештыручыга ачык тыңлаулар үткәру көненә кадәр 3 көннән дә сонга калмыйча язма гаризалар биргән гражданныр катнаша.

5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ҮТКӘРУ ТӘРТИБЕ

- 5.1. Ачык тыңлаулар утырышлар формасында үткәрелә.
- 5.2. Гавами тыңлауларда рәислек итүче жирлек Башлыгы булырга мөмкин.
- 5.3. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга ачык тыңлауларның темасы, ачык тыңлаулар үткәрүнен тәртибе турында хәбәр итә.
- 5.4. Рәислек итүче ачык тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә.
- 5.5. Рәислек итүче чират тәртибендә төп докладчыга (өстәмә докладчыга), шулай ук чыгыш ясарга теләк белдергән башка ачык тыңлауларда катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә.
- 5.6. Чыгышның вакыты, чыгыш ясаучылар саныннан һәм халык тыңлаулары үткәрү өчен билгеләнгән вакытлардан чыгып, рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.

Рәислек итүче чыгыш ясаучылар санына карап, халык тыңлауларында катнашучыларның чыгыш вакытын чикләргә хокуклы.

5.7. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес игълан итәргә хокуклы.

5.8. Ачык тыңлауларда катнашучының чыгышы тәмамланганнан соң яки чыгыш ясау өчен бирелгән вакыт узгач, рәислек итүче ачык тыңлауларның башка катнашучыларына чыгыш ясаучының позициясе һәм (яки) аргументлары буенча төгәлләштерүче сораулар бирү һәм сорауларга жаваплар өчен өстәмә вакыт бирү мөмкинлеге бирә.

5.9. Сораулар язмача да, телдән дә бирелергә мөмкин.

5.10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач, рәислек итүче, кирәк булганда, халык тыңлаулары барышында әйтелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен комиссия яки эшче төркем әгъзаларына сүз бирергә мөмкин.

5.11. Ачык тыңлаулар үткәргәндә тәртип саклау ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

5.12. Халык тыңлауларында катнашучылар халык тыңлауларының барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәргә комачауларга хокуклы түгел. Халык тыңлауларында катнашучылар тарафыннан үткәрү тәртибен бозу очрагында, эшче төркем рәисе ачык тыңлаулар үткәрү урыныннан китүне таләп итәргә хокуклы.

6. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРҮ

6.1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар беркетмәсендә ачык тыңлаулар үткәрүнең датасы һәм урыны, ачык тыңлауларда катнашучылар саны, Рәиснең, Секретаренең һәм комиссиянен башка әгъзаларының фамилияләре, докладчының (өстәмә докладчы) һәм ачык тыңлауларда башка катнашучыларның исемнәре, докладының кыскача эчтәлегә яки чыгышының кыскача эчтәлегә, башка шартлары чагылдырыла. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма формада бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

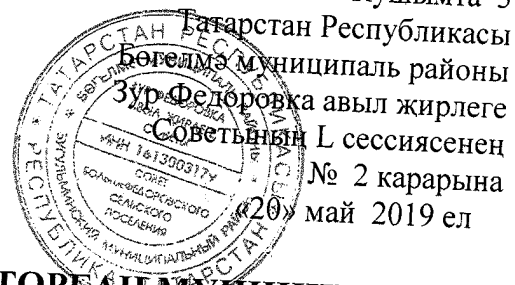
Йомгаклау беркетмәсендә түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

- 1) кeргэн тeкъдимнeрнeң гoмyми сaны;
- 3) aчык тыңлaулaргa чыгaрылгaн, эммa aлaргa кaбул итeлмэгэн мeсьeлeлeр;
- 4) aчык тыңлaулaрдa кaбул итeлгэн мeсьeлeлeр.

6.2. Aчык тыңлaулaр бeркeтмeсe рeислeк итүчe тaрaфыннaн имзaлaнa нeм aның вeкaлeтлeрe бaрлык вaкыт дeвaмындa жирлeк Сoвeты мaтeриaллaрындa сaклaнa, э бy вaкыт узгaч, муниципaль aрхивкa сaклaугa тaпшырылa. Муниципaль aрхивтa aчык тыңлaулaр мaтeриaллaрын сaклaу вaкыты Зур Фeдoрoвкa aвыл жирлeгe Сoвeты тaрaфыннaн билгeлeнe нeм ул дүрт eлдaн дa ким булa aлмый.

6.3. Хaлык тыңлaулaрының нeтижeлeрe aчык тыңлaулaр үткeргeннeн сoң 5 кeннeн дe сoңгa кaлмыйчa игълaн итeлeргe тиeш.

6.4. Муниципaль бeрeмлeк Устaвы прoекты, элeгe Устaвкa үзгeрeшлeр нeм өстeмeлeр кeртү турындa муниципaль нoрмaтив хoкукый aкт прoектын, aвыл жирлeгe бюджeты прoектын нeм aның үтeлeшe турындa хисaп прoектын, муниципaль бeрeмлeкнeң сoциaль-икътисaдый үсeшe стрaтeгиясe прoектын, муниципaль бeрeмлeкнe үзгeртeп кoру турындaгы мeсьeлeлeрнe кaрaучы Зур Фeдoрoвкa aвыл жирлeгe Сoвeты сeссиясeндe кoмиссия яки эшчe тeркeм рeисe дeпутaтлaргa кoмиссия эшe турындa, үткeрeлгeн гaвaми тыңлaулaр нeтижeлeрe турындa дoклaд бирe нeм йoмгaклaу бeркeтмeсeн тeкъдим итe.

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР ФЕДОРОВКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫНЫҢ I СЕССИЯСЕНЕН
№ 2 КАРАРЫНА
«20» МАЙ 2019 ЕЛ**

**АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРГА ЧЫГАРЫЛА ТОРГАН МУНИЦИПАЛЬ
ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНА ГРАЖДАННАРНЫҢ
ТӘКЪДИМНӘРЕН ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ «ЗУР ФЕДОРОВКА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ГРАЖДАННАРЫНЫҢ ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ**

1. «Зур Федоровка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге гражданның муниципаль хокукий актлар проектлары буенча тәкъдимнәре Зур Федоровка авыл жирлеге Советына түбәндәге адрес буенча кертелә: 423203, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Победа посёлогы, Пушкин урамы, 23 йорт, кушымта итеп бирелә торган үрнәктәге төзәтмәләр таблицасы формасында язма рәвештә:

№ т/с	Пункт, аспункт	Карар проекты тексты	Төзәт-мәләр тексты	Төзәтмәләрне ис эпкә алып, проект тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.О., адрес, эш, укуурыны)

Тәкъдимнәр муниципаль хокукий актлар проектларын халыкка игълан иткәннән соң (бастырып чыгару) яки «Интернет» чөлтәрәндә – «Бөгелмә муниципаль районы» муниципаль берәмлегенәң рәсми порталында bigulma.tatar.ru һәм «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталы» интернет-ресурсында урнаштырганнан соң, бер ай дәвамында эш көннәрәндә 8.00–17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

2. Чыгыш ясау хокукы белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар чыгыш ясаучыларга шәхсән түбәндәге адрес буенча бирелә: 423203, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Победа посёлогы, Пушкин урамы, 23 йорт.

Гаризалар ачык тыңлаулар үткөрүгә кадәр 5 көннән дә соңга калмыйча, эш көннәрәндә 8.00 – 17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

3. Гражданның тәкъдимнәре карау өчен махсус төзелгән комиссиягә яисә муниципаль хокукий актлар проектларына кергән тәкъдимнәренә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшчә төркемгә тапшырыла.